

Lotynų kalbos ir Antikos kultūros olimpiada, 2016 m., rajono (miesto) etapas

**Lietuvos mokinių lotynų kalbos ir Antikos kultūros olimpiada
2016 m.**

Pirmus–antrus metus besimokantiems moksleiviams

Rajono (miesto) etapas

Užduočių atlikimo laikas 2 val.

---

mokykla (gimnazija)

---

dalyvio vardas, pavardė

Maksimalus taškų skaičius 80

Vertinimas:

I UŽDUOTIS.

Kuris iš šių lotyniškų posakių reiškia *valstybė valstybėje*?

- a) imperium summum;
- b) imperium in imperio;
- c) impera tibi

Kuris iš šių lotyniškų posakių reiškia *nesant*?

- a) in absentia;
- b) in abstracto;
- c) in brevi

Kuris iš lotyniškų posakių reiškia *žemės rutulys, pasaulis*:

- a) terrae filius;
- b) terra incognita;
- c) orbis terrarum

Suma:

Vertinimas: Už kiekvieną teisingą atsakymą 1 taškas, daugiausia 3 taškai.

II UŽDUOTIS. Kuriuose iš šių lotyniškų posakių vartojami tik daiktavardžiai, kuriuose daiktavardis su būdvardžiu, kuriuose tik būdvardžiai, o kuriuose tik veiksmažodžiai?

	Tik daikt.	Daikt. su būdv.	Tik būdv.	Tik veiksm.
Nomen proprium		+		
Odi et amo				
In saecula saeculorum				
In optima forma				
Non licet				
Non multa, sed multum				
Vivere militare est				
Nomen atque omen				
Per aspera ad astra				
Homo novus				
In perpetuam memoriam				

Vertinimas: Už kiekvieną teisingą atsakymą 1 taškas, daugiausia 10 taškų.

Suma:

III užduotis. Išskleiskite lotyniškas santrumpas ir išverskite į lietuvių kalbą: pvz., PS – *post scriptum* – po to, kad parašyta.

1. NB –
2. CV –
3. AD –

Vertinimas: Už kiekvieną teisingą atsakymą 1 taškas, daugiausia 3 taškai.

Suma:

IV UŽDUOTIS. Pabraukite teisingą vertimą (gali būti ir abu variantai teisingi):

1. *ovis*: avis – paukštis
2. *librorum*: knygų – vaikų
3. *verbi*: žodžiai – žodžio
4. *puerum*: berniuką – berniukų
5. *liberi*: vaikai – knygos
6. *colere*: įdirbti žemę – garbinti
7. *sanctus*: sveikas – šventas
8. *sentire*: jausti – suprasti

Vertinimas: Už kiekvieną teisingai pabrauktą žodį 1 taškas, jei iš abiejų teisingų pabrauktas tik vienas, 0,5 taško; jei pabraukti abu, o teisingas tik vienas, taškas neįskaitomas, daugiausia 10 taškų.

Suma:

V UŽDUOTIS. Surašykite žodžius į jiems priklausančias skiltis.

ornavit – veniebam – finies – volavērunt – laudabat – delebimus – dolet – dubitabitis – vēnistis – scribis – capiebas – lēgī – orno – habebant – doces – scribam

praesens	imperfectum	futurum I	perfectum

Vertinimas: Už kiekvieną teisingai įrašytą žodį po 0,5 taško, daugiausia 8 taškai.

Suma:

VI UŽDUOTIS. Kiekvienoje grupėje yra ne tos pačios kalbos dalies arba ne tos pačios gramatinės formos žodis. Išbraukite jį.

- 1) cado – loco – capio – nego
- 2) nauta – rosa – orna – agricola
- 3) linguis – amatis – mittitis – auditis
- 4) magnas – laudas – pulchras – optimas
- 5) consilium – auxilium – bellum – clarum
- 6) nostri – sui – primi – tui

Vertinimas: Už kiekvieną teisingai įrašytą žodį po 1 tašką, daugiausia 6 taškai.

Suma:

VII UŽDUOTIS. Pabraukite duotuose sakiniuose 3 linksniuotės daiktavardžius (vienaime sakinyje gali būti keli 3 linksniuotės daiktavardžiai).

- 1) *Ab urbe condita.*
- 2) *O, sancta simplicitas!*
- 3) *Finis coronat opus.*
- 4) *Opinio multiplex, patria una.*
- 5) *Homines historiarum ignari semper sunt pueri.*
- 6) *Senatores boni viri, senatus mala bestia.*
- 7) *Si vis pacem, para bellum.*

Vertinimas: Už kiekvieną teisingai įrašytą žodį po 0,5 taško, daugiausia 4 taškai.

Suma:

VIII UŽDUOTIS. Suderinkite būdvardžius su daiktavardžiais. Sudarytus žodžių junginius įrašykite į lentelę ir išverskite, kaip nurodyta pavyzdyje.

terra, ae <i>f</i>	novus, a, um
vir, viri <i>m</i>	notus, a, um
poeta, ae <i>m</i>	antiquus, a, um
oppidum, i <i>n</i>	pulcher, chra, chrum
lectio, onis <i>f</i>	ultimus, a, um
series, ei <i>f</i>	longus, a, um
fructus, ūs <i>m</i>	dulcis, e

Žodžių junginys	Vertimas
terra nova	nauja žemė

Vertinimas: Už kiekvieną teisingai sudarytą ir išverstą žodžių junginį 2 taškai, už teisingą junginį be vertimo 1 taškas, daugiausia 12 taškų.

Suma:

IX UŽDUOTIS. Įrašykite trūkstamas galūnes:

Iulius et Aemilia in sua domo pulchr__ (gražiame name) habita__ (gyvena) cum liber__ (su vaikais (*abl.*)) et serv__ (vergais). Domus eorum in urb__ (mieste) Ostia est, quae urbs est portus Romae non procul a mar__ (netoli nuo jūros *abl.*). Ei habent non multos, sed bonos serv__ (vergus). Servi Davus et Syra __ (yra) Graec__ (graikai). Nomin__ (vardai) puer__ (berniukų) Iulii et Aemiliae sunt Marcus et Quintus. Nomen fili__ (dukters) a nomin__ (*abl.*) patris datum __ (yra duotas).

Vertinimas: Už kiekvieną teisingai įrašytą galūnę po 1 tašką, daugiausia 14 taškų.

Suma:

X UŽDUOTIS

1. **Kas buvo pirmasis žymiausias graikų istorikas?**
  - a. Tukididas; b. Livijus; c. Herodotas; d. Tacitas
2. **Kuris dievas nepriklauso 12 Olimpo dievų?**
  - a. Poseidas; b. Apolonas; c. Hadas; d. Hermis
3. **Koks Prometėjo brolio vardas?**
  - a. Tesėjas; b. Epimetėjas; c. Augėjas; d. Pompėjas
4. **Kurį herojų išgelbėjo delfinai?**
  - a. Odisėją; b. Orfėją; c. Jasoną; d. Arijoną
5. **Ant ko rašė Antikos žmonės?**
  - a. tabula cerata; b. tabula aurata; c. tabula nova; d. terra incognita
6. **Iš kelių pėdų sudarytas antikinis hegzametras?**
  - a. penkių; b. keturių; c. šešių; d. septynių
7. **Teatro vaidinimai V a. pr. Kr. Atėnuose prasidėjo**
  - a. paršelio aukojimu Dionisui;
  - b. veršelio aukojimu Apolonui ir Mūzoms;
  - c. bekrauje auka dvylikai Olimpo dievų;
  - d. jaučio aukojimu Dzeusui ir Atėnei.
8. **Olimpija garsėjo ne tik sporto varžybomis, bet ir vienu pasaulio stebuklu? Koku? _____**
9. **Užuominomis, neaiškiai išsakyta mintis:**

a. Odisėjo kalba	b. Ezopo kalba
c. Cicerono kalba	d. Periklio kalba
10. **Pagrindinė romėniško miesto aikštė vadinosi:**
  - a. agora; b. akropolis; c. forumas; d. palestra

Vertinimas: Už kiekvieną teisingą atsakymą 1 taškas, daugiausia 10 taškų.

Suma:

Lotynų kalbos ir Antikos kultūros olimpiada, 2016 m., rajono (miesto) etapas

**Lietuvos mokinių lotynų kalbos ir Antikos kultūros olimpiada
2016 m.**

Pirmus–antrus metus besimokantiems moksleiviams

Rajono (miesto) etapas

Užduočių atlikimo laikas 2 val.

---

mokykla (gimnazija)

---

dalyvio vardas, pavardė

Maksimalus taškų skaičius 80

Vertinimas:

I UŽDUOTIS.

Kuris iš šių lotyniškų posakių reiškia *valstybė valstybėje*?

- a) imperium summum;
b) imperium in imperio;
 c) impera tibi

Kuris iš šių lotyniškų posakių reiškia *nesant*?

- a) in absentia;**
 b) in abstracto;
 c) in brevi

Kuris iš lotyniškų posakių reiškia *žemės rutulys, pasaulis*:

- a) terrae filius;
 b) terra incognita;
c) orbis terrarum

Suma:

Vertinimas: Už kiekvieną teisingą atsakymą 1 taškas, daugiausia 3 taškai.

II UŽDUOTIS. Kuriuose iš šių lotyniškų posakių vartojami tik daiktavardžiai, kuriuose daiktavardis su būdvardžiu, kuriuose tik būdvardžiai, o kuriuose tik veiksmažodžiai?

	Tik daikt.	Daikt. su būdv.	Tik būdv.	Tik veiksm.
Nomen proprium		+		
Odi et amo				+
In saecula saeculorum	+			
In optima forma		+		
Non licet				+
Non multa, sed multum			+	
Vivere militare est				+
Nomen atque omen	+			
Per aspera ad astra	+			
Homo novus		+		
In perpetuam memoriam		+		

Vertinimas: Už kiekvieną teisingą atsakymą 1 taškas, daugiausia 10 taškų.

Suma:

III užduotis. Išskleiskite lotyniškas santrumpas ir išverskite į lietuvių kalbą: pvz., PS – *post scriptum* – po to, kad parašyta.

1. NB – [*nota bene*](#) – gerai įsidėmėk
2. CV – [*curriculum vitae*](#) – gyvenimo aprašymas
3. AD – [*anno Domini*](#) – Viešpaties metais

Vertinimas: Už kiekvieną teisingą atsakymą 1 taškas, daugiausia 3 taškai.

Suma:

IV UŽDUOTIS. Pabraukite teisingą vertimą (gali būti ir abu variantai teisingi):

1. *ovis*: avis – paukštis
2. *librorum*: knygu – vaikų
3. *verbi*: žodžiai – žodžio
4. *puerum*: berniuką – berniukų
5. *liberi*: vaikai – knygos
6. *colere*: įdirbti žemę – garbinti
7. *sanctus*: sveikas – šventas
8. *sentire*: jausti – suprasti

Vertinimas: Už kiekvieną teisingai pabrauktą žodį 1 taškas, jei iš abiejų teisingų pabrauktas tik vienas, 0,5 taško; jei pabraukti abu, o teisingas tik vienas, taškas neįskaitomas, daugiausia 10 taškų.

Suma:

V UŽDUOTIS. Surašykite žodžius į jiems priklausančias skiltis.

ornavit – veniebam – finies – volavērunt – laudabat – delebimus – dolet – dubitabitis – vēnistis – scribis – capiebas – lēgī – orno – habebant – doces – scribam

<u>praesens</u>	<u>imperfectum</u>	<u>futurum I</u>	<u>perfectum</u>
dolet	veniebam	finies	ornavit
scribis	laudabat	delebimus	volaverunt
orno	capiebas	dubitabitis	venistis
doces	habebant	scribam	legi

Vertinimas: Už kiekvieną teisingai įrašytą žodį po 0,5 taško, daugiausia 8 taškai.

Suma:

VI UŽDUOTIS. Kiekvienoje grupėje yra ne tos pačios kalbos dalies arba ne tos pačios gramatinės formos žodis. Išbraukite jį.

- 1) cado – loco – capio – nego
- 2) nauta – rosa – orna – agricola
- 3) linguis – amatis – mittitis – auditis
- 4) magnas – laudat – pulchras – optimas
- 5) consilium – auxilium – bellum – clarum
- 6) nostri – sui – primi – tui

Vertinimas: Už kiekvieną teisingai įrašytą žodį po 1 tašką, daugiausia 6 taškai.

Suma:

VII UŽDUOTIS. Pabraukite duotuose sakiniuose 3 linksniuotės daiktavardžius (viename sakinyje gali būti keli 3 linksniuotės daiktavardžiai).

- 1) Ab urbe condita.
- 2) O, sancta simplicitas!
- 3) Finis coronat opus.
- 4) Opinio multiplex, patria una.
- 5) Homines historiarum ignari semper sunt pueri.
- 6) Senatores boni viri, senatus mala bestia.
- 7) Si vis pacem, para bellum.

Vertinimas: Už kiekvieną teisingai įrašytą žodį po 0,5 taško, daugiausia 4 taškai.

Suma:

VIII UŽDUOTIS. Suderinkite būdvardžius su daiktavardžiais. Sudarytus žodžių junginius įrašykite į lentelę ir išverskite, kaip nurodyta pavyzdyje.

terra, ae <i>f</i>	novus, a, um
vir, viri <i>m</i>	notus, a, um
poeta, ae <i>m</i>	antiquus, a, um
oppidum, i <i>n</i>	pulcher, chra, chrum
lectio, onis <i>f</i>	ultimus, a, um
series, ei <i>f</i>	longus, a, um
fructus, ūs <i>m</i>	dulcis, e

Žodžių junginys	Vertimas
terra nova	nauja žemė
vir notus	žinomas vyras
poeta antiquus	senovės poetas
oppidum pulchrum	gražus miestas
lectio ultima	paskutinė paskaita
series longa	ilga eilė
fructus dulcis	saldus vaisius

Vertinimas: Už kiekvieną teisingai sudarytą ir išverstą žodžių junginį 2 taškai, už teisingą junginį be vertimo 1 taškas, daugiausia 12 taškų.

Suma:

IX UŽDUOTIS. Įrašykite trūkstamas galūnes:

Iulius et Aemilia in sua domo pulchra (gražiame name) habitantur (gyvena) cum liberis (su vaikais (*abl.*)) et servis (vergais). Domus eorum in urbe (mieste) Ostia est, quae urbs est portus Romae non procul a marii (netoli nuo jūros *abl.*). Ei habent non multos, sed bonos servos (vergus). Servi Davus et Syra sunt (yra) Graecii (graikai). Nominaa (vardai) puerorum (berniukų) Iulii et Aemiliae sunt Marcus et Quintus. Nomen filiae (dukters) a nomine (*abl.*) patris datum est (yra duotas).

Vertinimas: Už kiekvieną teisingai įrašytą galūnę po 1 tašką, daugiausia 14 taškų.

Suma:

X UŽDUOTIS

1. Kas buvo pirmasis žymiausias graikų istorikas?
  - a. Tukididas; b. Livijus; c. **Herodotas**; d. Tacitas
2. Kuris dievas nepriklauso 12 Olimpo dievų?
  - a. Poseidas; b. Apolonas; c. **Hadas**; d. Hermis
3. Koks Prometėjo brolio vardas?
  - a. Tesėjas; b. **Epimetėjas**; c. Augėjas; d. Pompėjas
4. Kurį herojų išgelbėjo delfinai?
  - a. Odiseją; b. Orfėją; c. Jasoną; d. **Arijoną**
5. Ant ko rašė Antikos žmonės?
  - a. **tabula cerata**; b. tabula aurata; c. tabula nova; d. terra incognita
6. Iš kelių pėdų sudarytas antikinis hegzametras?
  - a. penkių; b. keturių; c. **šešių**; d. septynių
7. Teatro vaidinimai V a. pr. Kr. Atėnuose prasidėjo
  - a. **paršelio aukojimu Dionisui**;
  - b. veršelio aukojimu Apolonui ir Mūzoms;
  - c. bekrauje auka dvylikai Olimpo dievų;
  - d. jaučio aukojimu Dzeusui ir Atėnei.
8. Olimpija garsėjo ne tik sporto varžybomis, bet ir vienu pasaulio stebuklu?
Kokiu? [*Feidijo Dzeuso statula*](#)
9. Užuominomis, neaiškiai išsakyta mintis:

a. Odisejo kalba	b. Ezopo kalba
c. Cicerono kalba	d. Periklio kalba
10. Pagrindinė romėniško miesto aikštė vadinosi:
  - a. agora; b. akropolis; c. **forumas**; d. palestra

Vertinimas: Už kiekvieną teisingą atsakymą 1 taškas, daugiausia 10 taškų.

Suma: